

Zomer 2024

Gidsengids

IVN ENSCHEDE

INSTITUUT VOOR NATUUREDUCATIE

Nummer 269

BELEEF DE NATUUR!

Colofon

De Gidsengids van IVN Enschede verschijnt 4 x per jaar.
Voor meer informatie zie: www.ivn.nl/afdeling/enschede
en www.facebook.com/IVNEnschede

Redactie Gidsengids
Tijdelijk redactieadres
IVNEnschedesecretariaat@gmail.com

Website en Facebook
* Jan Willem Visschers
tel. 053 476 55 35 - email: jwvisschers@gmail.com
* Erika van Oldeneel - email: erika1961@hetnet.nl

Drukker
* Editoo B.V. te Arnhem
tel. 085 773 774 2 - www.editoo.nl

Lidmaatschap IVN
Aanmelden en opzeggen per email via secretariaat
Contributie per jaar leden € 25,00; huisgenoten € 6,00
Minimale jaarbijdrage donateurs is € 15,00.
IBAN: NL05 INGB 0000 8388 83 t.n.v. IVN afd. Enschede

Bestuur

Voorzitter
* Hanneke van Dorp
Wooldrikshoekweg 104
7535 DD Enschede
053-4780392
email: hanneke_van_dorp@planet.nl

Secretariaat
1e secretaris
* Nico van Diepen
Bouwhuishorst 23
7531 EZ Enschede
06-47270894
email: ivnenschedesecretariaat@gmail.com

2e secretaris
* **Vacature**

Penningmeester
* Dirk Nijenboer
Van Riebeekstraat 95
7535 ZJ Enschede
06-14840108
email: dendirk@home.nl

Van harte welkom bij IVN Enschede

IVN, Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid, is een organisatie met ca. 180 afdelingen in Nederland en ca. 26.000 leden, waarvan ca. 8.000 actieve vrijwilligers. IVN heeft als doel mensen bij de natuur te betrekken en jong en oud laten beleven hoe leuk, leerzaam, gezond én belangrijk onze natuur is.

Onze afdeling IVN Enschede telt momenteel ruim 100 leden incl. huisgenootleden. Zij zetten zich in op het gebied van milieu, natuureducatie en duurzaamheid. Vooral door het stimuleren van natuurbeleving willen we onze liefde en kennis voor de natuur delen. Tevens organiseren we speciale bijeenkomsten voor onze leden en donateurs. Per kwartaal ontvangen zij het afdelingsblad de "Gidsengids".

Zin om vrijblijvend eens te komen kijken, mee te doen met onze activiteiten of lid worden? Dan kun je contact opnemen met ons secretariaat. Je bent van harte welkom!

Werkgroepen

- * Schoolwandelingen
- * Grijs, Groen en Gelukkig
- * Heemtuin
- * IVN infokraam
- * PR & Communicatie
- * Publiekswandelingen

In dit nummer

- 3 van de voorzitter
- 4 verslag ALV 11 april 2024
- 5 vraag om redactieleden en vogels voeren
- 6 molendag 11 mei 2024
- 7 wandeling Christinalust
- 8 opening Gezonde Buurt Stadsveld
- 9 Twentse waterweken en bugalowpark Het Rutbeek
- 10 klimop in boom
- 11 slootjesdag 8 juni 2024
- 12 stacking natuurfoto's
- 13 ervaringsverslag NGO opleiding
- 14 vernieuwde natuurgidsenopleiding groot succes
- 15 puzzel
- 16 agenda, groene kalender en publiekswandelingen

Foto: voorpagina: Gevlekte Rietorchis - Martin Hoek

Van de voorzitter

De gevlekte orchissen bloeien en dus is tijd voor het zomernummer van de Gidsengids. Op de pagina na dit stukje vinden we het verslag van de ALV. (Bewaar dat voor komend jaar!) Er is onder andere in te lezen dat er in het bestuur geen vernieuwing heeft plaatsgevonden. Nog steeds is iedereen die ons op één of andere manier wil komen helpen welkom! Ook de redactie heeft versterking nodig om dit soort mooie en informatieve bladen te maken, zie pagina 5! Verder bladerende komt het beeld van een actieve en productieve IVN afdeling te voorschijn, waarbij deze keer vooral veel ruimte is ingeruimd voor de Natuurgidsen opleiding en de nieuwe gidsen die hun diploma kregen. Gefeliciteerd allemaal!

Op pagina 12 wordt uitgelegd hoe je zulke mooie natuurfoto's met grote scherptediepte als op de voorpagina kunt maken. Helemaal achterin vinden we weer een puzzel!

Voor mijn stukje heeft de redactie een foto gekozen van het voorbereiden van de slootjesdag. Altijd een hoogte punt in het IVN-jaar! Je geeft gezinnen met kinderen de gelegenheid heel actief en spontaan kennis te maken met natuur. Ook dit jaar was het weer een geweldig mooie middag, zie pag. 11! Toch had ik zelf na afloop het idee dat alle waterdieren en misschien ook de poel (als ze dat kunnen) blij waren dat we weer weg gingen. Het heldere water was helemaal troebel geworden en emmers vol slakken, salamanderlarfjes en stekelbaarsjes een andere diertjes waren in hun normale doen gestoord.

Een paar diertjes hebben het niet overleefd. Dat is geen opzet en ik denk dat de natuur de schade van onze slootjesmiddag inmiddels weer hersteld heeft, maar soms miste ik bij de deelnemers het besef dat dieren geen kinderspeelgoed zijn. Ik hoorde Jan Willem uitleggen dat het terugzetten heel voorzichtig moet gebeuren, rustig en vlak boven het water je bak leeg gieten! Zelf ben ik kinderen gaan vertellen dat de grote stekelbaarsjes, met de rode borstjes misschien wel vaders van een nestje jongen zijn, waarvoor ze moeten zorgen en dat ze die beter terug konden zetten. Ik hoop dat het verhaal waar is, maar de bedoeling was wat respect voor de levende dieren te vragen. Het werkte: ze werden gelijk teruggezet.

Dit is een dilemma waar we als natuurgidsen vaker mee geconfronteerd worden, bij voorbeeld als natuurbeheerders ons wel of niet toegang geven tot afgesloten natuur voor onze activiteiten. IVN had een slogan die ongeveer luidt "Hoe meer je van de natuur weet, hoe meer je ervan gaat houden en hoe meer je je best gaat doen die te beschermen." Ik denk echt dat het zo werkt, bij de mensen die die we als IVN-ers gidsen in de natuur en bij mezelf. Maar hoe bepaal je het juiste evenwicht tussen de schade door de verstoring en het leereffect? Gelukkig is deze poel officieel een "speelvijver" en geen "natuur".

hanneke

Voorbereiding slootjesdag. We moeten eerst zelf even kijken wat het precies is...

Verslag ALV 11 april 2024

Aanwezig: Celia Horst, Chris Eijkholt, Dirk Nijenboer, Frans Briër, Greetje Koster, Hanneke van Dorp, Henk Gelderman, Ineke Muyser, Jan Willem Visschers, Jeanette Eisma, Leny van Veen, Lidy Vrijheid, Louis Knuppel, Mari Berens, Marian Boensma, Marieke van Hummel, Martin Hoek, Nico van Diepen, Ronald Stockmann, Sanne Reudink.

Afwezig met kennisgeving: Frieda Zielman, Henk Brinks, Henk Kaspers, Laura van de Pol, Lidy Schans, Martin en Emmy Hoyer, Nicky Aarts, Petra Budde, Roos Platvoet, Tineke Eitink.

Opening. Voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.

Lijst afwezigen m.k. wordt voorgelezen. Chris zorgt voor attentie voor Henk Kaspers.
Agenda wordt gehandhaafd.

Geen opmerkingen over of naar aanleiding van verslag ALV 2023.

Naar aanleiding van jaarverslag 2023

In het deel algemeen: Greetje meldt dat zij niets wist van de stiltewandeling in de Nacht van de nacht. Aan deze coproductie met LO is ten onrechte geen aandacht besteed op de IVN-kanalen (website, gidsengids). Voornemen is dit te verbeteren.

Voorzitter geeft enige toelichting op Wageler Samen en de toekomstplannen.

Na de schoonmaakactie op de Zeggeltsdel is daar niets meer gebeurd. Om te voorkomen dat alle werk voor niets is geweest, gaat Chris drie maal een oproep doen om de kluundel op te schonen.

Publiekswandelingen: Aamsveen Reeënwandeling moet zijn Aamsveen wandeling.

Schoolwandelingen: Afdeling Duurzaamheidseducatie van de gemeente Enschede is opgeheven. Samenwerking is met vereniging Wageler Samen, die subsidie hebben van de gemeente om een educatiemedewerker (Tineke) aan te stellen.

Terugloop aantal scholen roept een aantal suggestie op: Richten op naschoolse opvang, scholen bezoeken, flyeren op scholen, natuurprojecten in de buurt van scholen.

Complimenten voor werkgroep Kraam.

Grijs groen en gelukkig vooralsnog alleen Erve Leppink.

VO-projecten vooral dankzij actieve docent/IVN-lid.

Poelenproject gaar door.

Facebook wordt nu onderhouden door Laura van de Pol.

Voor alle activiteiten geldt: publiciteit in Huis aan Huis en Tubantia is moeilijk. Henk Gelderman stelt voor wijkkranten te benaderen, bijvoorbeeld wijkkrant centrum. Hij wil wel bemiddelen bij contact.

Penningmeester bespreekt de financiële situatie en de gang van zaken van het afgelopen jaar. Er zijn alleen lovende woorden. Kascommissie onderstreept dit en adviseert het bestuur decharge te verlenen. De vergadering volgt dit advies met applaus op.

Martin Hoek blijft lid van de kascontrolecommissie. Als nieuw lid meldt Henk Gelderman zich aan, en Marian Boensma meldt zich als reserve.

Bij de begroting is uitgegaan van het ledental van medio maart. Er is nog een misverstand over de hoogte van een post, maar er blijkt bij sommigen een verspringing in een kolom. De begroting wordt goedgekeurd.

Het bestuur maakt zich zorgen over de bestuurssamenstelling. Het is al een aantal jaren niet gelukt nieuwe bestuursleden te werven. De voorzitter houdt een vurig pleidooi. Frans Briër suggereert dat een duidelijkere structurering van taken kandidaten misschien over de streep helpt. Zo zet hij zich in voor interne activiteiten, zonder lid te zijn van het bestuur.

Bij het agendapunt over VOG en vertrouwenspersoon wordt gevraagd naar landelijke initiatieven. Die zijn er wel, bijvoorbeeld In veilige handen. Leny van Veen adviseert ook naar de aanpak van andere afdelingen te kijken. Blijft aandachtspunt van bestuur.

Chris Eijkholt brengt te berde dat bij het Rutbeek een bungalowpark dreigt te verrijzen. Via een referendum probeert hij het tij te keren. Hij reikt formulieren uit die het verzoek om een referendum te ondersteunen. IVN Enschede neemt als vereniging geen standpunt in.

Frans Briër zoekt nog mede-organisator van het jaarlijkse uitje. Jeanette Eisma meldt zich.

Voorzitter sluit de vergadering.

Jan Willem Visschers heeft alle spullen uit de kraam uitgesteld en de leden gaan snuffelen in boeken en ander educatief materiaal. Frans Briër en Nico van Diepen zetten alles klaar voor de aansluitende natuurquiz.

Nico van Diepen

Dringend gezocht: mede-redactieleden en schrijvers!

Het wordt steeds moeilijker om de gidsengids vol met leuke artikelen te krijgen. Het is een erg klein clubje dat steeds weer zorgt voor kopij, dat kan eigenlijk niet de bedoeling zijn!

We zijn dan ook dringend op zoek naar mensen die graag schrijven. Over wat ze zien buiten, wat bijzonder is en wat juist zo gewoon is dat we het vaak niet eens meer zien om ons heen! Maar wat juist zo mooi is om te bekijken!

We hebben mensen nodig die willen helpen met het schrijven van artikelen, maar ook mensen die willen helpen met het vormgeven van onze Gidsengids. Voor het zomer-nummer is dat niet meer nodig, maar wie heeft in de zomervakantie wat bijzonders gedaan met de (klein)kinderen en wil daar wel over schrijven?

Het zou zo jammer zijn als de gidsengids steeds dunner zou worden en uiteindelijk zou verdwijnen!

Redactie GidsenGids

Inleveren kopij

We streven er naar ook voor de volgende voorjaars uitgave van de GidsenGids weer een mooie, volle gids samen te stellen. Daarom vragen we jullie graag om je kopij vóór 15 oktober 2024 o.v.v. "Kopij Gidsengids" te mailen naar dit tijdelijke mailadres van de redactie :

ivnenschedesecretariaat@gmail.com

Vogels voeren in de lente en zomer?

Helaas kan ik thuis geen vogels voeren, de ratten uit de wal langs de Helmerhoek vreten alles op en zorgen voor veel overlast achter ons huis en dat van mijn burens in de straat. We hebben de wal achter onze tuin en de rattenpopulatie in die wal is zo groot dat we ze af en toe op de tuintafel zien spelen of op de straat zien oversteken.

Dat het zo vol was met ratten in de wal, merkte ik pas goed toen de ratten in onze schuur de grote zak met vogelvoer ontdekt hadden. Dat hadden we nog nooit eerder gehad! Dus helaas geen vogels meer voeren achter ons huis. Gelukkig zitten we op een camping in het bos, waar we dat wel kunnen doen! En dat doe ik dan ook naar hartelust!!

Ik geloof dat ik voor 1 x de diverse vogelvoer-hangers in de bomen vullen al zeker 25 vetbolletjes nodig heb!

Dus die gaan er door als warme broodjes :-). We hebben koolmezen, pimpelmezen, mussen, boomklevertjes, vinken, goudvinken en zelfs goudhaantjes op ons hondenhok gehad voor het vogelvoer! Af en toe komen zelfs de eekhoorntjes die in onze tuin wonen even kijken of er al pinda's te krijgen zijn.

Afgelopen maand (we konden eindelijk weer een dag of wat vo de blokhut zitten) bleek zelfs de grote bonte specht gek op onze vetbolletjes.

We waren 10 dagen op de camping (veel regen en maar heel kort mooi weer gehad) twee dagen voor de blokhut kunnen zitten en de vogels kunnen bekijken tijdens het eten.

Veel mensen vinden dat voeren buiten de wintertijd helemaal niet nodig is. Je zou ze verkeerd voeren, ze zouden lui worden en niet meer zelf op zoek naar voer willen als je ze alles op de voedertafel aan biedt maar dat blijkt steeds niet waar te zijn!

Als je vetbolletjes ophangt in periodes dat er voldoende vers voedsel is te vinden voor de vogels, dan worden ze niet opgegeten, dan komen ze niet! Vogels weten namelijk echt wel dat zonnebloemzaad nu niet echt het goede eten is voor baby-vogeltjes die net uit het ei gekomen zijn. Tenslotte geven wij ook geen stampot boerenkool of een Happy Meal aan onze pasgeborenen ...

Maar het makkelijk te vinden voer voor de oudervogel geeft ze wel voldoende energie om voor de kleintjes het goede voer op te zoeken, rupsjes en dergelijke. En waarom zouden we nieuwe ouders niet zoveel mogelijk helpen in hun zoektocht naar een goede maaltijd voor henzelf en hun kleintjes? Stephanie Herlaar

Molendag 11 mei 2024

Zaterdag 11 mei jl. was er weer het jaarlijkse feest van de molendag.

De IVN was wederom present met een kraam bij de Wissink's Möl. De Wissink's Möl ook wel de stendermolen in Usselo heeft een bijzondere historie, Wikipedia geeft daarover de volgende informatie:

De Stendermolen in Usselo, bekend als Wissink's Möl, is een historische open standaardmolen die dateert uit 1802. Het werd oorspronkelijk gebouwd door J.H. Wissink en heeft de gemeenschap gediend door graan te malen voor de boeren in de omliggende gebieden. Deze molen is uniek omdat hij drie verdiepingen heeft, in tegenstelling tot de typische twee die te vinden zijn in standaardmolens, en hij heeft een koningsspil met een tandwiel dat twee van de drie maalparen aandrijft. Het derde paar, de voormolen, wordt rechtstreeks door het bovenwiel aangedreven.

Nadat het in 1921 werd stilgelegd vanwege de komst van een mechanische molen, werd het gekocht door Jan Bernard van Heek, die plannen had om het naar een openluchtmuseum te verplaatsen. Hoewel deze plannen niet werden gerealiseerd, werd de molen uiteindelijk gerestaureerd en staat hij vandaag de dag als een trots monument van de Nederlandse maalderijgeschiedenis aan de Helmerstraat in Usselo, nadat hij in 1970 op de lijst van Rijksmonumenten was geplaatst.

De organisatie van deze molendag was wederom prima verzorgd. Aan koffie en versnaperingen geen gebrek. Ook waren er nog meerdere kramen aanwezig met uiteenlopende producten. Uiteraard kon de molen ook bekeken worden.

De IVN kraam was uitgerust met (natuur)boeken en informatie materiaal met betrekking tot natuureducatieve rol van de IVN. Een terugkerend fenomeen is de veldbloemen uitstalling die Jan Willem weer verzorgd heeft. Het betreft veldbloemen geplukt in de directe omgeving van de molen. Bezoekers worden uitgedaagd het naamkaartje bij de juiste veldbloem te plaatsen. Die keren dat iemand zich hiertoe liet verleiden, werd vaak een goede score bereikt.

Tenslotte, het aantal bezoekers had wel wat hoger gekund maar het mooie weer en de gehele entourage om het gebeuren hebben bijgedragen aan een geslaagde dag.

Wandeling Christinalust

Op 22 april j.l. was er een wandeling op Christinalust, speciaal voor leden van het IVN.

We waren met een aantal mensen en ik kan niet anders zeggen dan: Ik heb genoten van de wandeling over het prachtige gebied daar!

We begonnen bij het communicatiecentrum en liepen meteen al langs grote vijver, onderweg werd er van alles verteld over de geschiedenis van het natuurbegraven maar ook over de geschiedenis van het landgoed waar we overheen liepen! De Spoordiek bijvoorbeeld, bij de brug uit 1884 die over de Tweekelerbeek ligt.

Leuk weetje: Onder de oude spoorbrug zijn vleermuis-nissen gemaakt, zodat soorten als de watervleermuis, de grootoorvleermuis en de franjestaart daar ook een plek kunnen vinden!

Ze laten daar zoveel mogelijk de natuur haar gang gaan, maar proberen ondertussen wel de Japanse Duizendknoop zoveel mogelijk uit te roeien: af en toe gaat een deel van het team aan het werk om zo langzaam maar zeker die nare plant uit te roeien daar, zoveel mogelijk met natuurlijke middelen.

Het is een geweldig wandelgebied, met hier en daar een mooie houten plak, met naam en belangrijke data, want elke overledene die daar begraven wordt krijgt eenzelfde plak van een boom op zijn/haar graf met gegevens als naam en overlijdensdatum. Zerken als op gewone begraafplaatsen zul je hier niet zien!

Ook de manier van begraven is anders: eeuwige rust is beloofd, ieder krijgt een groot "graf" (waar je eventueel later de partner nog bij kunt begraven) en dat blijft. er wordt niet geruimd. Kisten ook graag van zo natuurlijk mogelijk materiaal, geen grote boeketten of zo (die worden later opgeruimd) en zeker geen bloemen in plastic (ook dat wordt opgeruimd)

We hebben binnen gekeken in het koetshuis, waar ooit de koetsen doorheen reden, de fundamenteën van het Theehuis gezien waar nooit thee gedronken is en hebben uiteindelijk afscheid genomen in de zaal waar ook afscheid genomen kan worden van de overledene. Wat een prachtig gebouw, wat veel bijzondere oplossingen hebben ze gevonden om alles zoveel mogelijk tweedehands te komen, maken, doen! Maar vooral: wat een prachtige plek om te wandelen, om op een fijne manier je dierbaren te "bezoeken" zonder dat je echt over een begraafplaats loopt!

Ik weet dat ik al een plek gezien heb waar ik later graag begraven wil worden. Want ook dat kun je nu al aangeven, dan is die plek voor altijd voor jou gereserveerd!

Een deel van de kosten van het begraven daar is namelijk voor Natuurmonumenten, als de begraafplaats "vol" is en er alleen nog de partner plaatsen of besproken plaatsen over zijn, geen nieuwe plaatsen meer uitgegeven kunnen worden ... dan is het park voor Natuurmonumenten. Zij gaan dan zorg dragen voor de verzorging van het park!

Als dat geen bijzondere plek is

Stephanie Herlaar

de houten plak ipv een zerk

Openingsfeest Gezonde Buurt Stadsveld

De nieuwe gezonde buurt Stadsveld is klaar!

Voorgeschiedenis

Buurtbewoners wilden al heel lang een plek waar bewoners elkaar ontmoeten, kinderen creatief kunnen spelen en waar ruimte is voor natuur.

Vorige zomer is de Gemeente Enschede dit mooie buurtinitiatief samen met de IVN Natuureducatie, JOGG en Jantje Beton gestart. Buurtbewoners ergerden zich namelijk al heel lang aan de plek:

- er lag vaak afval en hondenpoep
- er waren voor kinderen weinig speelmogelijkheden
- er was nergens ergens plek om elkaar te ontmoeten

De bomen op de plek zijn mooi, maar verder was het maar saai. Ook waren er maar weinig bloemen, planten en struiken. De buurtbewoners wilden dit graag anders en samen met de gemeente hebben ze subsidie aangevraagd voor een gezonde buurt. De subsidie werd verkregen en het project ging van start.

Opening 1 juni 2024

Samen met de buurtbewoners is op 1 juni jl. tussen 14:00 tot 16:00 uur het Thomasparkje officieel geopend door wethouder Harmjan Vedder.

Met de steun van de eerder genoemde organisaties en het ministerie van VWS kon dit alles gerealiseerd worden.

De plek ziet er nu prachtig uit met onder andere kinderspeel attributen, houten bankjes, een picknicktafel en een heuse Jeu de Boules baan. Ook is het parkje opgeknapt met bloemperken en wandelpaden. Al eerder waren aan de parkzijde bij de Thomas de Keyserstraat oude flatgebouwen vervangen door nieuwe en ook dat draagt bij aan een verbeterde woon- en leefsituatie.

Kortom het resultaat mag er zijn! De bedoeling is overigens dat aan de Bultsweg in Glanerbrug ook een tweede gezonde buurt wordt opgezet.

Bij de opening was IVN Enschede ook aanwezig met een kraam waar kinderen zgn. bijenzaadbommen konden maken. Verder was er muziek en ook ijs en pizza's verkrijgbaar zodat het er erg gezellig aan toe ging.

Louis Knuppel

Het parkje officieel geopend door wethouder Harmjan Vedder.

Marian samen met de kinderen zaadbommen maken

De inleidende toespraak

Twentse Waterweken

Vanwege de Twentse Waterweken vonden in het Abraham Ledebroerpark zondag 12 mei (Moederdag) activiteiten plaats op het erf bij bezoekerscentrum Lammerinkswönner. Een actie van de Gemeente Enschede i.s.m. Vereniging Wageler Samen.

Terwijl in het Wönner een kleine tentoonstelling over de Regenworm is opgezet, waren er zondagmiddag op het erf meerdere kinderactiviteiten. Daar konden kinderen in een composthoop wormen zoeken voor hun eigen gemaakte wormenhotel. Bij het Waterschap Vechtstromen naar diertjes op sterk water kijken, naar waterdiertjes zoeken en deze determineren. Ook was er een foto speurtocht bodemdiertjes georganiseerd met vragenformulieren, loepjes en zoekkaarten. Met zowel startpunt Lammerinkswönner als het Voedselbos bij de Viermarken.

Verder kon je op het erf van het Wönner tegen een kleine vergoeding een drankje of iets lekkers kopen. Vooral de ijsjes waren erg in trek.

De Groene Loper en Tuincoaches waren er met hun advies over tuinen en tegelwippen en verkochten bodembedekkers tegen een heel laag prijsje.

Met op de achtergrond Joris en Ian's zang en gitaarmuziek werd het een hele gezellige zonnige zondagmiddag.

Tegelijkertijd waren er ook activiteiten georganiseerd in theehuis de Oldenhof, het Koetshuis van de Bijenvereniging, het voedselbos en de Viermarken.

Tineke Eitink

Een bungalowpark op Het Rutbeek?

Onderstaand artikel is geplaatst op verzoek van Chris Eijkholt van actiegroep Het Rutbeek. Wij denken dat het voorgenomen referendum mogelijk IVN leden interesseert, zeker waar het gaat om het behoud van de natuur op het Rutbeek. Het mag duidelijk zijn dat dit geen IVN initiatief betreft en dat geïnteresseerden zich nu en later rechtstreeks wenden tot www.behoudhetrutbeek.nl voor verdere informatie.

Steun onze aanvraag voor een referendum in Enschede.

Sinds ik in Enschede ben komen wonen in 2011, is sprake van plannen voor de bouw van 250 recreatiewoningen op Het Rutbeek. Op het natuurrijkste gedeelte van het recreatieterrein, grenzend aan het Buurserzand (Natura 2000 gebied) is een bungalowpark gepland met grote vakantie-woningen, horeca gelegenheid en zwembad. Dit gaat ten koste van kwetsbare natuur op en rond Het Rutbeek. Reden voor mij om aan te sluiten bij Actiegroep Behoud het Rutbeek, die zich verzet tegen de komst van een bungalowpark op Het Rutbeek. Er ligt nu een voorstel van het college van B&W in de vorm van een gewijzigd bestemmingsplan waarin het mogelijk wordt 250 grote recreatiewoningen op korte termijn te realiseren.

Wat staat er op het spel? Met de komst gaat 1/3 deel van het huidige recreatieterrein op de schop; meer dan 4.000 volwassen bomen moeten worden gekapt. Drie heideterreinen waar o.m. de levendbarende hagedis (rode lijst soort) leeft zullen verdwijnen. De wielewaal en verschillende

soorten vleermuizen verliezen hun habitat. Dassen die leven in het nabij gelegen Usselerveen (beheerd door Landschap Overijssel) zullen er niet meer kunnen foerageren. Als gevolg van het jaar rond gebruik van horeca en vakantiewoningen zal uitstoot van stikstof zorgen voor verdere verslechtering van de natuur rondom, en met name het Natura 2000 gebied het Buurserzand. Onacceptabel; dit is tegen internationale afspraken en verdragen waartoe wij ons eerder als Nederland hebben gecommitteerd.

Wij hebben als actiegroep o.m. een verzoek voor een referendum ingediend bij de gemeente Enschede. Hiervoor zijn 3 stappen gedefinieerd; de eerste stap is een zogenaamd inleidend verzoek. Hiervoor hebben we 622 handtekeningen verzameld en is gehonoreerd. De tweede stap betreft de formele aanvraag. Hiervoor dienen minimaal 3% van de kiesgerechtigden in Enschede dit verzoek te ondersteunen. Dit zijn circa 3650 stemmen; hiervoor is 6 weken tijd. Ook diegenen die eerder getekend hebben voor het inleidende verzoek moeten opnieuw tekenen! Stap drie is dan het daadwerkelijke referendum, dat georganiseerd wordt door de gemeente. Deze zal, indien voldaan is aan de eis in stap 2, op z'n vroegst in 2025 plaatsvinden.

Kanttekening; in het geldende bestemmingsplan wordt ruimte geboden voor de bouw van 290 kleine vakantiebungalows. Hiervan is sinds de vaststelling van het bestemmingsplan in 1993 geen gebruik gemaakt. Destijds was er wel een initiatiefnemer, echter deze heeft zich teruggetrokken. Hiervoor waren meerdere redenen waaronder bezwaren van omwonenden en twijfels over de winstgevendheid van het concept. Dit heeft geleid tot de uiteindelijke intrekking van de bouwvergunning in 1998. Sindsdien heeft geen enkele investeerder een aanvraag ingediend voor het bouwen van 290 bungalows.

De tijden zijn veranderd, er zijn heden ten dage andere prioriteiten. Onze bezwaren blijven onverkort van kracht; het niet toekennen van prioriteit aan natuurwaarden en aan woningbouw projecten in Enschede, onacceptabele neerslag van stikstof in omliggende Natura2000, beperking van dagrecreatie mogelijkheden voor huidige en toekomstige inwoners van Enschede (en omliggende gemeenten) en toename van verkeer waardoor verkeersveiligheid in het geding komt. Voor wat ons betreft is de vraagstelling van het referendum die aan de kiezers moet worden voorgelegd duidelijk: "bent u voor of tegen de komst van een vakantiepark met recreatiewoningen op Het Rutbeek, geen 250 maar ook geen 290".

Steun ons; breng door middel van een steunbetuiging voor het houden van een referendum uw stem uit. Kijk op www.behoudhetrutbeek.nl voor de link naar de website met het formulier voor het formele verzoek (stap 2, dat na de gemeenteraadsvergadering van maandag 10 juni beschikbaar zal komen). Alvast bedankt, namens de flora en fauna op en rond Het Rutbeek, voor uw steun.

Namens actiegroep Het Rutbeek
Chris Eijkholt

Op 10 juni jl. is bekend geworden dat de gemeenteraad geen referendum wil. De actiegroep beraadt zich op vervolgstappen. Een gang naar de Raad van State wordt niet uitgesloten.

Klimop in de boom?

Als sinds jaren loop ik elke dag een rondje door de buurt, en steeds weer erger ik me aan de dode klimop langs de bomen. Zo vaak is het niet nodig die klimop weg te halen!

Veel mensen denken dat het zo schadelijk is voor de bomen wanneer de klimop langs de stam omhoog groeit. Dan zijn ze ervan overtuigd dat het goed is wanneer ze die klimop verwijderen of alleen maar doorknippen zodat die niet verder kan groeien.

Maar de klimop is pas echt gevaarlijk voor de boom als die de kroon bereikt en daar verder groeit en de boom in disbalans kan brengen. Want een volle kruin, met bladeren en klimop, vangt natuurlijk meer wind. En vooral met de stormen die we tegenwoordig vaker hebben is dan de kans aanwezig dat de boom omvalt en veel schade veroorzaakt!

Maar voor die tijd is er geen probleem voor de boom: de klimop is echt pas schadelijk voor de boom als die in de kruin komt! De klimop veroorzaakt geen schade aan de stam en is juist een perfecte schuilplaats voor insecten en vogels en kleine zoogdieren.

Het enige is dat je de stam niet meer kunt controleren: is de boom ziek of niet, zijn er schimmels, holtes, paddestoelen die de boom belagen en er misschien voor kunnen zorgen dat de boom sterft zonder dat je het in de gaten hebt?

Dus niet zomaar de klimop verwijderen, maar goed monitoren wat de klimop doet zodat je op tijd in kunt grijpen en tot dan allerlei kleine dieren de kans geeft zich voor rovers te verstoppert.

De boom voor mijn huis is al ruim 35 jaar oud, de kersen groeien amper nog en langzaam maar zeker sterven de takken in de boomkroon, terwijl aan de stam aan alle kanten nieuwe takken komen, de boom wil nog niet weg. Voorlopig laat ik nog wel de klimop zitten! Omdat bovenin weinig bladeren zitten zou het mee kunnen vallen met de kans op omvallen.

Stephanie Herlaar

Slootjesdag 8 juni 2024

De IVN Slootjesdagen vonden dit jaar voor de 10e keer plaats in Nederland.

IVN Enschede heeft op 8 juni de slootjesdag in het Ecopark in Glanerbrug georganiseerd.

Hoewel al vaker de plek is gebruikt, is eerder die week daar nog even de situatie in ogenschouw genomen en al snel was duidelijk dat het een prachtige en zeer geschikte plek blijft voor een dergelijk evenement.

De bedoeling is dat, gewapend met netten, waterbakken en vergrootglazen kinderen, ouders en grootouders, samen met de IVN vrijwilligers de wereld verkennen van wezens en planten die in en rond de sloten en vijvers leven. Het biedt een fantastische kans om meer te leren over watersystemen en biodiversiteit!

Ook hebben veel kinderen gebruik gemaakt van de mogelijkheid te leren hoe je de zuurgraad van water kunt vaststellen en wat dat dan betekent. Verder werd bij een ander kraampje uitgelegd hoe sommige waterdiertjes zich in het water gedragen als het gaat om het vergaren van voedsel

De weersomstandigheden waren meer dan goed te noemen: zon, droog en niet te warm.

De opkomst was dan ook zeer behoorlijk; zo'n 70 kinderen die zich met ouders en grootouders hadden gemeld.

Het enthousiasme was groot en sommige kinderen gaven aan het jammer te vinden dat slootjesdag maar 1 keer per jaar plaatsvindt.

Kortom: een geslaagde middag!

Louis Knuppel

Stacking natuurfoto

Onderstaand verhaal is misschien niet voor iedereen interessant, maar voor de echte foto hobbyist kan het er juist wel toe bijdragen nog betere natuurfoto's te maken.

Als je het leuk vindt om in het macro-gebied te fotograferen, dan is stacking een logische vervolgstap. Bij sommige camera's is deze mogelijkheid al volledig ingebouwd, maar met statief, liefst een echte macro-lens en Adobe Photoshop kan het ook volledig handmatig.

De eerste ervaring met een macrolens is wel dat de scherptediepte toch wel erg gering is. Je krijgt nooit alles scherp en dat kan erg frustrerend zijn. De oplossing is dat je op statief een serie foto's maakt, waarbij je de scherpte steeds een stukje verder weg legt, zodat je alles wel ergens een keertje scherp gekregen hebt. Dit kan volledig handmatig, daar heb je ook geen ingewikkelde rails en geautomatiseerde sluiters voor nodig.

Het is wel handig als de macrolens "intern" scherp stelt. Dat wil zeggen dat de frontlens niet van plaats verandert bij scherpstelling op een andere diepte. Een serie onder de 10 foto's kan al genoeg zijn. In Photoshop zet je de serie foto's in lagen boven elkaar en met de opdrachten "lagen automatisch uitlijnen" en "lagen automatisch overvloeien" is de klus al geklaard.

Photoshop selecteert van elke laag alleen de scherpe delen en plakt die met de tweede opdracht naadloos aan elkaar. Veel plezier met de nieuwe hobby!

Martin Hoek

Dactylorhiza praetermissa subsp. junialis Gevlekte Rietorchis

Winterknoppen zwarte Els Foto Martin Hoek

Rhytidiadelphus squarrosus Gewoon haakmos Foto Martin Hoek

Winterknoppen zomereik zonder stacking Foto Martin Hoek

Ervaringsverslag NGO opleiding

Vorig jaar gestart met de LGO-opleiding van het IVN Enschede en Haaksbergen en met goed gevolg afgesloten. Het leek mij een goed idee om me verder te verdiepen en ben doorgegaan met de NGO-opleiding. Het lijkt me namelijk leuk anderen ook enthousiast te maken voor de natuur.

Als IVN-natuurgids 'in opleiding' heb ik al twee wandelingen begeleid. Binnen de IVN Enschede kregen we de vrijheid om een activiteiten te bedenken en uit te voeren, zoals in ons geval 'Proef de Natuur'. Samen met Joke Voogt en Inge van Erkelens heb ik deze wandelingen begeleid. Deze wandeling was tevens onze, van Inge en mij, educatieve ontwerpoperdracht van de NGO-opleiding.

Tijdens wandeling met van links naar rechts Inge van Erkelens en ik.

Eén andere opdracht was om een natuuractiviteit te organiseren. Samen met Joke Voogt heb ik, aan de medecursisten, een natuuractiviteit over waterdiertjes verzorgd. Locatie was een poel bij het Aamsveen. Om deze activiteit voor te bereiden kregen we o.a. ondersteuning van Bouarfa Fardouni (TOA Biologie van het Bonhoeffer College) Het geven en voorbereiden van deze activiteit was leerzaam en leuk om te doen.

Om meer natuurkennis op te doen adopteert elke NGO-cursist een onderzoeksgebied. Mijn onderzoeksgebied was het Lonnekermeer. Best wel een groot gebied voor de opdracht. Ik heb een jaar lang regelmatig het onderzoeksgebied te bezocht. Hierdoor leerde ik het gebied door en door kennen: het landschap, de ecologie, de planten en dieren. Persoonlijk vond ik dit de leukste en meest leerzame opdracht.

In het najaar begeleid ik als gids met een aantal andere gidsen een wandeling bij het Lonnekermeer. Deze wandeling vindt plaats op woensdagmiddag 13 november en duurt ongeveer 2 uur. Informatie staat t.z.t. op de website van IVN Enschede.

Ik kom uit Hengelo en had weleens gewandeld in de natuurgebieden rondom Enschede en Haaksbergen. Heb deze natuurgebieden nu beter leren kennen, met zijn eigen natuur- en cultuurhistorische kenmerken. Nu loop ik er anders rond.

De opleiding bied je veel op educatief en organisatorisch gebied, persoonlijk had ik iets meer achtergrondinformatie over natuur in de opleiding gehad. Toch kan ik aan het einde van de opleiding zeggen dat ik veel natuurkennis heb opgedaan en dat ik in staat ben om deze kennis en enthousiasme voor de natuur, aan anderen over te dragen.

Karin de Vries
Cursist NGO-opleiding

Troep opruimen in je omgeving

Als natuurliefhebbers hebben we allemaal een hekel aan de rommel en rotzooi buiten, of dat nou in de straat, stad of natuur is, ik erger me daar elke dag aan! Maar aan ergens heb je niet zoveel: je moet er gewoon aan doen wat je kunt!

Dus tijdens ons Ommetje, loop ik geregeld troep te ruimen. Al zovaak gezegd dat ik speciale handschoenen mee zou moeten nemen, zodat ik zonder problemen de troep mee zou kunnen nemen in een plastic zak bijvoorbeeld, maar elke dag vergeet ik dat weer! Als we nu gewoon allemaal elke dag 1 ding oppakken en thuis in de goede bak gooien, of in de prullenbak onderweg ... dan zou dat elk jaar al 365 dingen schelen! En geloof me, als je daar eenmaal mee begint, worden het al snel meer dingen dan maar eentje!

Ik heb vorig jaar bij de Aldi een speciale grijptang gekocht voor een paar euro, zo af en toe nemen we die mee. We lopen gemiddeld 2,1 km per middag en dat levert soms een volle plastic tas met rotzooi op! Laten we in ieder geval onze kinderen en kleinkinderen leren de rotzooi niet meer op straat te gooien en gewoon zo af en toe de rotzooi van een ander op te pakken om onze eigen omgeving een beetje schoner te krijgen.

Soms is er wel een groep mensen in je wijk, die samen af en toe de rommel opruimen. Je kunt altijd informeren of dat ook in de eigen wijk is.

Het toeval wil dat bij de Gemeente Enschede de maat ook vol is: er is een voorstel aangenomen in de Gemeenteraad dat de boete's verhoogd zouden moeten worden. Duizend euro boete of 80 uur afval prikken. Er is echter 1 probleem: de BOA's mogen wettelijk gezien niet zulke hoge boete's opleggen!

We hopen dat deze regel (of de angst daarvoor) in ieder geval zal zorgen voor minder afval om ons heen

Stephanie Herlaar

Vernieuwde natuurgidsenopleiding IVN groot succes

15 juni, Enschede

Op 15 juni namen 9 gidsen van de IVN-afdelingen Enschede en Haaksbergen hun natuurgidsen diploma in ontvangst. Voorafgaand aan de diploma-uitreiking vond er een informatiemarkt plaats waar cursisten hun eindopdrachten presenteerden. Deze opleiding, ontwikkeld door de lokale IVN-afdelingen, is uniek en is een vervolg op de succesvolle landschapsgidsencursus.

Natuurgidsenopleiding Enschede - Haaksbergen

De landelijk erkende opleiding tot natuurgids volgde op de succesvolle landschapsgidsenopleiding. In de landschapsgidsenopleiding stond basiskennis over natuur en gidsvaardigheden centraal. In de natuurgidsenopleiding werd van cursisten een stapje meer verwacht. Naast verdieping van theorie en praktijk deden zij onderzoek in een natuurgebied en ontwierpen ze een nieuw educatief product. Deze werden op een speciaal daarvoor opgezette informatiemarkt gepresenteerd aan geïnteresseerden. De nieuw opgeleide natuurgidsen dragen zo bij aan de vernieuwing van het aanbod aan activiteiten van de IVN-afdelingen Enschede en Haaksbergen. De cursisten en ook de besturen van de beide IVN-afdelingen zijn zeer enthousiast over de opleiding.

Informatieve eindmarkt

Voorafgaand aan de diploma-uitreiking vond een informatiemarkt plaats waar de cursisten nieuwe educatieve producten presenteerden en de uitkomsten van het gebiedsonderzoek. Dit was onderdeel van de opleiding.

Nieuwe educatieve producten

Er is een heel divers aanbod aan nieuwe educatieve producten bedacht en uitgewerkt, zoals nieuwe publiekswandelingen over Eetbare natuur in Tweekelo, een vogelexcursie bij het Kristalbad en een stadssafari in Enschede. Ook aan de kinderen is gedacht met een activiteit waarin de paardenbloem centraal staat. Voor toekomstige fotografen is een korte cursus natuurfotografie ontwikkeld. En er zijn informatiemappen gemaakt die gebruikt kunnen worden bij het inwerken van nieuwe vrijwilligers, zoals voor de werkgroep amfibieën van IVN Haaksbergen.

Onderzoeksgebieden
Elke cursis heeft een natuurgebied gedurende een bepaalde periode geobserveerd. Daarvan zijn verslagen gemaakt en in een aantal gevallen is dit vastgelegd aan de hand van een fotoverslag. Het gaat onder andere om het Ledeboerpark (Enschede), Bokdammerveld (Twickel) en Lonnekermeer (Enschede/ Hengelo). In het Usselerveen is in overleg met Landschap Overijssel een wildcamera opgehangen en zijn de observaties vastgelegd in de vorm van een kinderboek met verhalen over flora en fauna in dat gebied.

“Doordat ik er bijna elke week er kwam ben ik bewuster gaan kijken, ook naar de kleine dingen en veranderingen in een heel beperkt gebied. Ik voelde me dichter met de natuur verbonden. Ook blijft het nu niet bij ‘ik kijk even op mijn app wat voor plant dit is’, maar stel ik mezelf verdere vragen, bijvoorbeeld: hoezo groeit ineens de braam midden in het struikheidegebied?”
Cornelia

“Ik leerde er stil te staan en op te merken. Wat waren het voor bomen die aan de laan stonden en waarom was het er soms stil en ander moment leek het wel een volière?”
Inge

Puzzel

De omschrijvingen zijn enigszins cryptische natuurbegrippen. Vul de oplossing in in het diagram. Gelijke cijfers zijn gelijke letters. Op de eerste (grijze) kolom komt de naam van een zeezoogdier.

- 1 Dit schermbloemige kruid lijkt een hele klus

2 Lichtgevend waterjuffertje

3 Grondvrucht om te stampen

4 Deze libel heeft veel sit-ups gedaan

5 Tjilper-zoen-gewas

6 Nachtvlinder, maakt heibel met ajuinen

7 Weidevogels maken me gek

8 Verlicht het dierenverblijf

1		1	2		i						
2		1			1		2		5		6
3		1	2		1				4		
4		4		4		3					
5		3			3			2	3		
6			6				5				
7			2	6	4	3	3	2			
8		5		4		1	1	2			

Nico van Diepen

INDIEN ONBESTELBAAR: BOUWHUISHORST 23, 7531 EZ ENSCHEDE

ivn natuur
educatie
Enschede

Agenda

- juni/juli Aamsveen brugklas SG zuid
- 13 sept. (vrijdag) 9.30 uur voorwandelen Aamsveen
- 16 sept. t/m 26 sept. Aamsveen BO
- september i.o.m. Alexander: Kokos op kluunplaats
- 2 oktober (woensdag) 9.30 uur vergadering schoolwandelingen en voorwandelen najaarsactiviteit
- 7 okt. t/m 24 okt.: Najaarsactiviteit
- 6 november (woensdag) 9.30 uur Vergadering schoolwandelingen

Groene kalender

- 5-6 juli: nachtvlindernacht
- 2-4 augustus: tuinvlindertelling
- 24-25 augustus: nacht van de Vleermuis
- 1-30 september: IVN Najaarscampagne leefomgeving
- 7-8 september: Open Monumentendag
- 20 september - 07 oktober 2024: bodemdierendag (zie ook bodemdierendagen.nl)
- nnb: nationale spinnentelling
- nnb: nationale egeltelling

Publiekswandelingen

- juli: zomeravond wandelingen samen met Landschap Overijssel
- ? augustus: zomeravond reeën kijken
- 16 juli 10:00 uur: Nieuwe natuur op het Vliegveld
- 8 september 13:30 uur: Landgoedwandeling DE Weele
- 13 oktober 13:30 uur: Kinderpaddenstoelenfestijn
- 1 november 13:30 uur: Zwammen over zwammen, kijken naar grote en hele kleine paddestoelen
- 13 november 13:30 uur: Lonnekermeer
- 11 december 10:00 uur: Doorstapwandeling (10km) aan de oostkant van Enschede

Voor alle wandelingen geldt: aanmelden via IVN website

Bijenbrood (*Phacelia tanacetifolia*). Foto: Louis Knuppel